

Д

ДАЛМАТ (ДОЛГОПОЛОВ Дмитро Іванович) [рос. Далмат (Долгополов Дмитрий Иванович)] (18[30].10.1831–23.12.1883[04.01.1884]), єпископ РПЦ, випускник КДА – церк. діяч і педагог.

Нар. у с. Горки Коротояцького пов. Воронежської губ. (нині – Красненського р-ну Белгородської обл. РФ) у сім'ї священника місцевої церкви на честь Різдва Христового Івана Олексійовича Долгополова. Після закінчення Воронежської ДС (1847–53) одружився і був рукопокладений у сан ієрея (24.11.1854). Обіймав посаду священника у с. Горки (замість померлого батька). Овдовівши на 2-му році подружнього життя, вирішив присвятити себе чернечому служінню. Постриг прийняв 26.06.1858 під час навчання у КДА (1855–59), яку закінчив зі ступ. канд. богослов'я (рішення академ. Конференції від 07.08.1859 затверджено Св. Синодом 08.10.1859). Рукопис випускного твору «О благотворительности в Древней Руси» зберігається в ІР НБУВ.

20.05.1860 розпочав пед. діяльність на посаді помічника ректора Полтав. ДС, де викладав богослов. дисципліни. З 13.10.1860 – помічник інспектора. Неодноразово виконував обов'язки інспектора (01.11.1861–03.03.1862; 01.11.1862–03.03.1863).

30.01.1865 призначений інспектором і викладачем богослов. дисциплін Катеринослав. ДС. Того ж року піднесений до звання соборного ієромонаха (30.04). З 1866 викладав також педагогіку та євр. мову. 06.03.1867 затверджений на посаді ректора семінарії (у сані архімандрита). Був редактором неофіц. частини ж-лу «Екатеринославские епархиальные ведомости», що виходив з 1872. Упродовж сумлінної пед. і адм. діяльності мав численні церк. та держ. відзнаки. Наго-

роджений орденами Св. Анни 2-го ступ. з імп. короною та Св. Володимира 3-го ступ. Був дійсним членом Богоявленського братства при КДА з дня його відкриття (28.09.1882).

Указом Св. Синоду від 12.03.1883 призначений єпископом Новомиргородським, 1-м вікарієм Херсон. єпархії (чин хіротонії звершено в Одес. Спасо-Преображенському кафедральному соборі 10.04.1883). Опублікував кілька проповідей у ж-лі «Херсонские епархиальные ведомости». Однак через різке погіршення стану здоров'я не мав змоги приступити до активного виконання єпископських обов'язків.

Помер у Херсоні після тяжкої і тривалої хвороби серця на 53-му році життя. Був похований у Миколаївському приділі Херсон. Свято-Успенського собору (у 1930-х могилу сплюндровано й забетоновано). Останки Д. перепоховано 26.08.1998 під час урочистостей з нагоди 200-річчя освячення собору.

Арх.: ІР НБУВ. – Ф. 175. – №№ 59/7, 59/8, 1437; Ф. 304. – Дис. 301; ЦДІАУК. – Ф. 711. – Оп. 1. – Спр. 3823; Оп. 2. – Спр. 5825, 6007.

Опубл. дж.: Именной список ректорам, инспекторам и профессорам духовных академий и семинарий на 1875 г. – [Б. д.]. – С. 46–47; Назначение на епископскую кафедру // Волынские Ев. – 1883. – № 12–13. – Ч. офиц. – С. 331; Некролог о преосвященном епископе Далмате // Херсонские Ев. – 1884. – № 1. – Прибавления. – С. 20–21; Преосвященный Далмат, епископ Новомиргородский, vikарий Херсонской епархии (некролог) // Волынские Ев. – 1884. – № 1–2. – С. 62; Кончина и погребение преосвященного Далмата, епископа Новомиргородского // Екатеринославские Ев. – 1884. – № 2. – Отд. неофиц. – С. 44–47.

Літ.: Языков Д. Д. Обзор жизни и трудов покойных русских писателей. – Вып. 3. – СПб., 1886. – С. 29; Н. Д. [Дурново Н. Н.]. Девятисотлетие русской иерархии. 988–1888. Епархии и архиереи. – М., 1888. – С. 75; Здр[аво]мыслов К. Я]. Далмат (в мире – Дмитрий Иванович Долгополов) // РБС. – Т. : Дабелов – Дядьков-

ский. – СПб., 1905. – С. 41–42; Петровский С., прот. Одесский Преображенский, ныне кафедральный, собор. – О., 1908. – С. 384; Татарченко О. Б. Історія Свято-Успенського собору міста Херсона // Чорноморський літопис. – 2012. – Вип. 6. – С. 90, 93.

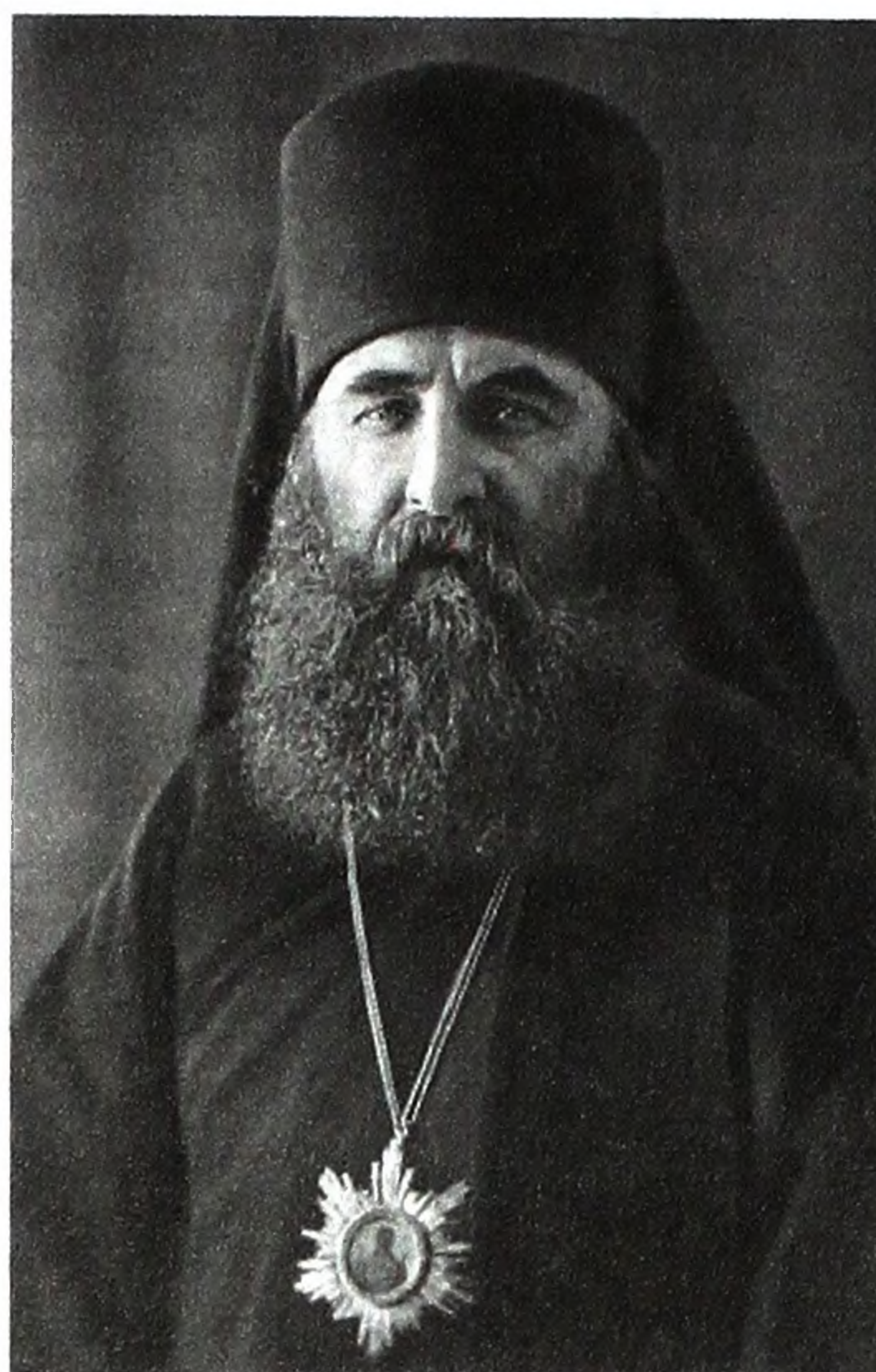
М. Л. Ткачук

ДАМАСКІН (ЦЕДРИК Дмитро Дмитрович) [рос. Дамаскин (Цедрик Дмитрий Дмитриевич)] (29.10[10.11].1878–15.09.1937), священномученик, єпископ РПЦ, навчався у КДА – церк. діяч.

Нар. у м. Маяки Одес. пов. Херсон. губ. (нині – село Біляївського р-ну Одес. обл.) у сім'ї поштового службовця (батько Д. обіймав посаду доглядача Козинцовської станції, підпорядкованої Одес. прикордонній поштової конторі; згодом служив у м. Херсоні; мати походила з родини священника). Після закінчення Херсон. ДУ (1887–93) вступив до Одес. ДС (1893), однак невдовзі перервав навчання, повернувшись до Херсона, де закінчив 3-річну учительську семінарію (1895–98). У 1898–1900 служив учителем у народній школі м. Берислава Херсон. губ. (нині – адм. центр Бериславського р-ну Херсон. обл.). У 1900–02 навчався на місіонерських курсах при КазДА, після закінчення яких 09.06.1902 прийняв чернечий постриг; 10.06.1902 рукопокладений у сан ієродіякона, 30.06.1902 – у сан ієромонаха.

26.10.1902 призначений завідувачем Читинського місіонерського уч-ща, що мало своїм завданням правосл. виховання дітей автохтонного населення Забайкалля (переважно бурятів і тунгусів). Значну увагу приділяв навчанню учнів церк. співу, в т. ч. бурятською мовою.

З 15.11.1903 служив місіонером Агинського Миколаївського та Іргенського Знаменського станів (на території сучасних Могойтуйського і Читинського р-нів Забайкальського краю РФ). З 01.01.1904 опікувався також місіонерською діяльністю у Курумкано-Гагаринському стані (на території сучасного Курумканського муніципального р-ну Республіки Бурятія РФ).

Дамаскін
(Цедрик)

У вересні 1905 став слухачем китайсько-монгол. відділення Схід. ін-ту – вищого навч. закладу у м. Владивостоці (нині – адм. центр Приморського краю РФ), що спеціалізувався на вивченні схід. мов та підготовці кадрів для адм., торгівельних, промислових закладів Далекого Сходу. У студентські роки викладав спів у Владивостоцькій чол. гімназії (11.11.1905–07.11.1906); з 16.09.1906 обіймав посаду її законовчителя та в. о. настоятеля домового храму Схід. ін-ту; з листопада 1908 був настоятелем церкви Владивостоцької чол. гімназії. Мешкаючи у Владивостоці, неодноразово відвідував Монголію як місіонер і дослідник. Під час чергової поїздки відшукав у буддійському монастирі старовинний рукопис – перекладену монгол. мовою одну з тибетських книг зі складу буддійського свящ. кодексу, що містила опис «блаженнішої країни Сукаваді». Переклад і дослідження цього рукопису стали предметом випускного твору Д. «Описание буддийского рая Сукавади» (зберігається в архіві ПСТГУ), що здобув високу оцінку відомого монголознавця проф. Г. Ц. Цибікова.

Після закінчення Схід. ін-ту (1909) мав намір залишитися на службі у Владивос-